

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

oprac. 2010 r.

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Materialy
prześlada
M. Hoberger
z W-wa

++
MAXSON Ligia

AK
W-wa
PWSK

3690/WSK

J. 3690/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

MAXSON

Ligia

I./1. Relacja ✓ K-2, s. 2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓ K. 1, s. 1.

*I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

*II. Materiały uzupełniające relację ✓ K-4, s. 4

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓ K 1, s. 1.

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja ✓ K 1, s. 1.

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie ✓ oryg. zob. ter. II/1

I / 1 Relacja Staciwa

- Życiorys Ligii Maxson, nadesłany przez M. Holcgreber dn. 22.01.07,
wydruk, j. angielski, k.2 o.2

**In Memory of Ligia Maxson
Zofia Adamowicz**

Deloff,

English version
by Zofia Adamowicz

JK/1

It is impossible to convey in few moments what Litka was all her life. I met Litka in 1964, as time went on we became very good friends and our friendship lasted till the last day of her life.

During the past few months I hoped and prayed that that day would not come. But it did early in the morning on Friday October 6, 2006. She came to the of her journey on this earth. During her long illness Gordon was by her side every day of the week.

That charitable quality and her humor were always with her, when she laughed everybody laughed with her. She was a happy giving person.

Litka was born on June 24, 1924 in Bern, Switzerland, her mother was French and father was Swiss. Her father's company was contracted by Polish government to build sky lifts in Zakopane Poland and later to build roads. In 1928 her family moved to Warsaw, when she was 4 years old.

When the second world war started on September 1, 1939 she was in their beautiful mansion in Warsaw only with her mother, her father was at the important conference in Eastern Poland, and two older brothers in Switzerland. On September 5 sudden death of her mother left Litka alone just with a housekeeper and gardener to arrange a funeral.

A week later in a bombing of Warsaw her father was buried in collapsed building of his office, he is rescued but four days later he died. Within 3 weeks 15 years old Litka was left alone. The times were rough but she dealt with all these difficulties and all along trusted God.

She got in touch with Dr. Professor Orłowski, a friend of her parents, he helped her to get a job in a hospital Dzieciątka Jezus. In the evening she secretly organized in her home for a small groups of friends of her parents concerts with people like young Lutosławski, Bacewiczówn, Panufnik and very popular singer Mieczysław Fogg a close friend of her family.

One day coming home from the hospital she was arrested on a street by Germans, she was beaten and interrogated. After 24 hours her house keeper reported to the Swiss Embassy in Warsaw, that "panienka" is missing. Germans had to release her because she was a Swiss citizen. But that did not scare Litka, she was courageous brave girl, in her home in a cellar she was hiding three Jewish children and 3 other orphans.

Her house was used as a drop place between Home Army and London. Every 3 to 4 days envelopes or small packages were left with her by anonymous persons and picked up few days later by others. And this went on for a long time, for her participation in this action, when after the was she entered England she was awarded honorary English citizenship.

She continued working at the hospital, helping wounded people and children. After few months she was arrested again by Gestapo. On the way to Germany in an open truck she escaped into a field of beets, she hid there for two days, until it was safe. She walked to the closest village. People were good and friendly, they fed her, put normal clothes on her and after few days of rest she decided to leave Poland.

This young courageous girl started to walk to Vienna and later to Switzerland trusting in God and good people. In December 1944 she crossed the border to Switzerland. She was hospitalized for 6 weeks. After being relieved from the hospital she

Przyrodna N. Holcgreber
2010

her house
WAS A "SAFE HOUSE"
FOR INJURED
BRITISH PILOTS
AND.

Kwaga: Humanizm polskie zyciomy
madsie p'ozniej -

2/1/2

got in touch with her grandmother in Bern and went there. When the war ended in 1945 she traveled to Rome to be with a very special friend of her father Dr. Balicki, he was always to her like a second Dad. She lived with him in Rome until the Fall of 1946.

By that time she got news about her brothers being in London. So Litka leaves Rome right away to join them. Finally in London she started a new life, she got married, and soon gave birth to a beautiful daughter Basia. In 1963 they came to California. Soon after that Litka got involved in the Polish community because in her heart she felt Polish.

She supported charitable organizations like Children Medical Care Foundation and for the last 16 years Relief Committee for Poles in the former Soviet Union and many other fund raisers. She understood people in need. She believed what Mother Teresa was saying: "We can do no great things, only small things with great love".

In July 1995 Polish government awarded Ligia Deloff Maxson with Cavalier Cross for her patriotic contribution for Poland during the Second World War.

We all lost a special human being, I personally lost a true friend, she was more like a sister could be. We went together through happy and sad moments. She left in grief and sorrow loving wonderful family, husband Gordon, daughter Basia, son-in-law Jim, grandson Mathew, granddaughter Ali and many many friends. She is gone but her spirit will be with us forever. If she could speak to us now she would say: "Do not stand

Thank you Litka for your friendship, I will miss you Kiciu-Kiciu, do zobaczenia.

I 12 Dokumenty (sensu stricto) dot. relatora

- Legitymacja odznaczenia Ligii Maxon Krzyżem Kawalerskim
Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, dn. 12.05.1995 r. /
wydruk, k. 1 o. 1 kserokopia.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 12 maja 1995 r.

LEGITYMACJA

Pani **MAXSON**

Ligia

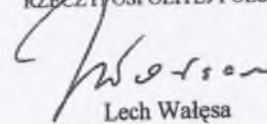
odznaczona została

Nr 67-95-24

**KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ZASŁUGI
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa
dnia 12 maja 1995 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Lech Wałęsa

Przyjęte M. Holcneber 22 I 07

II. Materiały uzupełniające relację:

- "In Memory of Ligia Maxson" by Barbara Shubin w "News of Polonia Pasadena California, November, 2006. Fotogr. Originalny rysunek (rysunek) gazety. K. 1, s. 1.
- "Ku pamięci Ligii Maxson" art. Zofii Adamowicz w: "Wiadomości Polonijne, Pasadena, California, listopad 2006, puystak M. Holcgreber 23. 1. 07. Originalne' rysunki gazetowe. K. 1, s. 2.
- "Życie na medal" - Ligia Maxson - art. w "Gazecie Głb", Łódź 17-18 marca 2007, s. 13. Msf. kserokopia, K. 1, s. 3.
- Nekrolog Ligii Maxson w "G. U." 12. 03. 2007. kserokopia, K. 1, s. 4.

In Memory of Ligia Maxson

By: *Barbara Shubin*

Ligia Deloff Maxson left this world and joined her loving parents and brothers on Friday, October 6, 2006 in Los Angeles, California. She had an eventful, adventurous, tragic, love filled, and generous life. She leaves behind her loving husband, Gordon H. Maxson, her daughter, Barbara and her son-in-law Jim Shubin, her grandchildren, Matt and Allie Shubin and many sincere and loving friends.

Litka was born in Bern, Switzerland, to a French mother and a Swiss father. Her family moved to Warsaw, Poland when she was 4 years old. She grew up in Poland and remembered her childhood with warmth and love and considered herself a Pole for the rest of her life.

When the Nazi's invaded Poland in September of 1939, Litka's life changed forever. Her mother became ill and died three days after a surgery. Warsaw was in chaos and 15 year old Litka had to transport her beloved Mother on a hand held cart to the Powazki Cemetery and bury her in an unmarked grave. Soon after the invasion, her Father returned from the east and was trapped and injured in his office by a bomb explosion. He was never the same and died within a short time. She was an orphan. But, because she was Swiss, she was able to live in her house and have a "normal" life. She was sustained by her parent's friends and went to work at a hospital where she did whatever needed to be done. She learned a lot of medicine and in her later years she freely gave good medical information to anyone who asked her advice.

Because of her Swiss status, she was able to do many things to help people. She hid three Jewish children in her home and took care of other children as well. Later in the war, she was contacted by the underground and her house was a safe house for injured British pilots and airmen. For this last activity, she received an Unconditional Landing when she arrived in England and was given British citizenship.

News of Polonia Pasadena, California November 2006

When the Soviets were entering Poland in the winter of 1944, and after her home was burned and destroyed room by room by the Nazis, she was advised to flee Poland because the Soviets did not recognize the neutrality of the Swiss. So, with just the clothes on her back and \$10 US in her pocket, she bribed her way onto one of the last trains to leave Warsaw for Vienna. The train was carrying German families escaping the Soviets and was bombed along the way. She was hiding in the coal car and escaped the fire and destruction of the passenger cars.

Litka stayed a few days with family friends in Vienna but the bombing of Vienna was so nerve wracking to her, she decided to go to Switzerland. With help from people along the way, Litka followed the train tracks on foot until she reached the Swiss border, a cold, frostbitten skeleton. Since she had no papers, it took a little time to get into Switzerland. Once she got to her "Grandmother's" house in Bern and started talking about her experiences and told people what was going on in Poland, no one believed her. She could take no more. She collapsed and went to a sanitarium to regain her strength.

After regaining her health, she realized she could not stay in Switzerland and traveled to Italy and finally to England. She loved England, especially London. She supported herself by embroidering, knitting, crocheting and sewing. These skills came in handy all her life and her daughter remembers all the beautiful dresses and costumes Litka created for her with love. In London, she met and married her first husband, Captain Janusz Grodzicki, a Polish officer and seaman. Their daughter Barbara was born and in 1951 Litka, her husband, daughter and several other business associates sailed across the Atlantic Ocean on a small English fishing boat called the "Suffolk's Rose" to the island of Trinidad in the British West Indies, Litka and Baska lived there for 10 years during which time Litka and her husband divorced. Litka was planning to move herself and Baska back to England when she met a handsome, loving and kind American oil geologist, Gordon Maxson. They fell in love and married in Trinidad and after another ocean voyage from Trinidad to Corpus Christi, Texas, they moved to Los Angeles.

Litka loved her time in California. She met a wonderful group of Polish friends through the Polish Church and the Polish community because, of course, she considered herself a Pole. In California, she found the peace and joy of finally being settled in her own beautiful home, with a loving husband, laughter, grandchildren, and community of supportive and kind friends. In 1995, she was awarded the "Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej" for her work during the war. She hardly poked about her experiences during the war and it was thanks to the efforts of her friend, Zosia Adamowicz, questioning her and uncovering her history piece by piece that Litka's story was finally told. Her proud family and friends witnessed her being honored at an awards ceremony for her brave work during the war.

Her last years were surrounded by the love of her husband, family and friends. She always had a good word to say and a smile for everyone. She was outspoken, enjoyed a good laugh and her chocolate and a rousing political discussion. She loved her grandchildren and they could do no wrong in her eyes. They were perfect. She passed on Polish traditions to her family with Christmas being her favorite time of the year. She lent her support to Polish Medical causes and she was always there for anyone who needed her. Litka leaves this world a better place for being here and there is a hole with her passing. She will be missed by all

Wiadomości Polonijne

Ku pamięci Ligii Maxson Zofia Adamowicz

W ubiegłym miesiącu 14 października żegnaliśmy Ligię Deloft Maxson. Po długiej chorobie odeszła po zasłużoną nagrodę do Pana.

Poznałam Litkę w 1964 roku, kiedy przywiozła swoją kilkunastoletnią córkę Basię na próby grupy tanecznej – obecne Krakusy. Znajomość nasza przerodziła się w przyjaźń, która przetrwała do ostatnich jej dni. Odeszła od nas wczesnym rankiem 6go października 2006 roku. Litka urodziła się 24 czerwca 1924 w Bern w Szwajcarii. Matka Francuzka ojciec Szwajcar.

Firma Litki ojca została zakontraktowana przez polski rząd do budowy skoczni w Zakopanem oraz do budowy dróg. I tak w roku 1928 czteroletnia Litka z całą rodziną zamieszkała w pięknej warszawskiej willi. Z biegiem lat mała francusko-szwajcarska dziewczynka wyrasta na wielką patriotkę Polski. Matka Francuzka pokochała Polskę i kształtowała duszę małej Litki na polskie dziewczę.

Wojna 1go września 1939 roku zastała Litkę tylko z matką, ojciec przebywał na ważnej konferencji we wschodniej Polsce, dwóch starszych braci po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Warszawskim wyjechało do Szwajcarii.

W pierwszym tygodniu wojny umiera nagle matka, którą Litka samotnie chowa na Powązkach podczas bombardowań. Ojciec wraca z konferencji już po pogrzebie. Tydzień później zostaje zasypany gruzami podczas nalotów w swoim biurze na placu Napoleona. Ciężko ranny ojciec po kilku dniach umiera. W przeciągu trzech tygodni piętnastoletnia Litka zostaje bez rodziców z gospożą Polcią i dozorcą Bazylim. Pryska rodzinne szczęście jak bańka mydlana. Litka jednak nie zalamuje się, wierzy w Opatrzność Bożą i w dobrych ludzi.

Nawiązuje kontakt z przyjacielem rodziców dr. profesorem Orłowskim dyrektorem szpitala Dzieciątka Jezus, który wciąga ją tam do pracy. Litka pomaga rannym na ulicach, przyprowadza ich do szpitala, otacza ich troską i dobrocią.

Warszawa upada i rozpoczyna się piekło okupacyjne. W Warszawie aresztowania, łapanki, tragedie ludzkie każdego dnia. Pewnego dnia podczas łapanki zostaje złapana przez Niemców i przewieziona na Szucha. Po 24 godzinach przerażona gospościa melduje w Ambasadzie Szwajcarskiej, że „panienka” zginęła. Natychmiast na interwencję Ambasady Niemcy musieli ją wypuścić; pobita ze złamaną szcęką wraca do domu.

I w tym czasie francusko-szwajcarskie dziewczę o wielkim sercu z polską duszą w warszawskiej willi, na której powiewa szwajcarska flaga, przechowuje troje żydowskich dzieci znajomego aptekarza i inne trzy sieroty. Pewnego dnia zapukał ktoś do drzwi, nieznamą pani przedstawiła się jako Felicja, prosiła czy może zostawić małą paczuszkę, po którą za trzy dni zgłosi się pan Jerzy. Oczywiście uczulone na ludzkie potrzeby serce Litki nie potrafiło odmówić. I tak zostawiano, odbierano koperty, paczuski przez długie miesiące, zawsze ktoś inny o innym imieniu. Przez jej ręce i dom przekazywane były ważne dokumenty do Londynu dla wywiadu „dwójka”. Dowiedziała się o tym dopiero po wojnie, kiedy jesienią 1946 roku wyjechała do Londynu, a Anglicy wręczyli jej Honorowe Obywatelstwo za jej wkład dla wywiadu.

Bombardowania trwają, Litka z obawy, aby Niemcy nie odkryli, że przechowuje żydowskie dzieci, wywozi je na wieś do Świdra do zaufanych gospodarzy, których poznała wcześniej szukając w wsiach żywności.

Jest już rok 1942-43, Litka kontynuuje pracę w szpitalu. Wychowaną w środowisku muzycznym przez matkę urządza pokryjomu w małym gronie dla przyjaciół rodziców koncerty Chopina, które miały miejsce w ich domu przed wojną, z osobami jak młody Lutosławski, Bacewiczówna, Panufnik i ulubiony przyjaciel domu Mieczysław Fogg.

Któregoś dnia podczas łapanki wpada znów w ręce Gestapo. Wieziona ciężarówką

z grupą innych dziewcząt za miastem wyskakuje z ciężarówki w pole buraków, wtulona twarzą w ziemię leży w nich całą noc. Następnego dnia czołga się do najbliższych zabudowań. Dobrzy ludzie przygarnęli, nakarmili, przebrali w cywilne ubranie; po kilku dniach wypoczynku Litka decyduje nie wracać do Warszawy. Zostawia rodzinny dom ukochaną warszawską willę, w której kształtowała się polska dusza na muzyce Chopina i piosenkach Fogga. Zabiera ze sobą ukryte w sercu wspomnienia i polski romantyzm, wszystko to co przekazała jej matka Francuzka, która pokochała Polskę jak swoją Ojczyznę.

Idzie więc do Krakowa do bardzo bliskich przyjaciół rodziców państwa Fidleckich, którzy przyjęli ją z otwartymi ramionami. Po krótkim pobycie w Krakowie postanawia przedostać się do Wiednia. Państwo Fidleccy zaopatrują ją w trochę żywności i 10 dolarów, które pomogło jej przekupić maszynistę i ukryta w wagonie z węglem jedzie do Wiednia.

W Wiedniu przyjaciel ojca dyrektor banku pan Siodeczek z pochodzenia Czech zatrzymuje ją u siebie i stara się skontaktować z Ambasadą Szwajcarską, lecz niestety przerwane komunikacje, odcięte linie telefoniczne uniemożliwiają kontakt. Litka podejmuje decyzję i rusza na piechotę do Szwajcarii. Ufa Bogu i dobrym ludziom.

W grudniu 1944 roku dochodzi do granicy szwajcarskiej. Wykończona fizycznie z popuchniętymi i skrwawionymi nogami zostaje zatrzymana w szpitalu na 6 tygodni. Kontaktuje się z babcią ze strony ojca i po wyjściu ze szpitala jedzie do Bern. U babci nie zostaje długo, nawiązuje kontakt z kolejnym przyjacielem ojca w Rzymie dr. Balickim, który sprowadza ją do Rzymu, otacza ojcowską opieką i poszukuje jej braci. Jesienią 1946 roku wiadomość, że bracia są w Anglii, zatem odrazu wyjeżdża do Londynu.

W krótkim czasie wychodzi za mąż i zaczyna nowe życie. Niedługo zostaje matką uroczej córki Basi. Po kilku latach w Londynie los rzuca ich do Trinidadu na kilka lat. W roku 1963 Litka z rodziną przyjeżdża do Kalifornii. Odrazu włącza się w życie polonijne, bo jej polska dusza szuka wszystkiego co polskie. Zapisuje Basię do grupy tanecznej – obecne Krakusy, klubu młodzieży Millenium, popiera charytatywne organizacje jak Children's Medical Care Foundation, Fundację Jana Pawła II czy Komitet Pomocy Polakom na Wschodzie. W roku 1995 Rząd Polski odznacza ją Kawalerskim Krzyżem Zasługi za wkład jej pracy podczas Drugiej Wojny Światowej dla wywiadu „dwójka” w Londynie.

Odeszła od nas wielka patriotka, osoba o polskiej duszy, o dużym polskim sercu, które pokochało Polskę.

Litki już nie ma z nami, ale pozostawiła z nami córkę Basię, którą nauczyła polskiej mowy, a także jak kochać i wierzyć w drugiego człowieka. Dziękuję Ci Litko że byłaś z nami, dziękuję za twoją przyjaźń. Do zobaczenia. ☐

Przyjacieli
R. Holcgreber 22/01 11/2

POŻEGNANIE

Życie na medal - Ligia Maxson

(1924-2006)

Anna i Bronia Cyprina

Przyjaciele Litki Maxson mieszkający w Warszawie i Łodzi wiadomość o jej śmierci otrzymali dopiero w styczniu bieżącego roku. Nadeszła ją z Kalifornii córka Litki, pani Barbara Shubin. Dołączyła do listu życiorys matki opublikowany przez Zofię Adamowicz w polonijnej prasie. Dla nas w kraju ten zdumiewający życiorys posłużyć mógłby niemal jako scenariusz dokumentalnego filmu z czasów okupacji, filmu z Warszawą, Krakowem, Bernem, Londynem, Trynidadem i Los Angeles w tle. Litka Maxson urodziła się w Bernie w roku 1924. Jej ojciec był Szwajcarem, matka Francuzką. Szwajcarska firma, którą w Polsce reprezentował ojciec Litki, zakontraktowana była do budowy skoczni w Zakopanem i do budowy dróg w Polsce. W roku 1928 czteroletnia Litka wraz z rodzicami i dwoma braćmi zamieszkała w warszawskiej willi i zgodnie z życzeniem matki Francuzki, bardzo życzliwie oddanej sprawom Polski, uczęszczała potem do polskiej szkoły. Bracia ukończyli studia na Uniwersytecie Warszawskim i krótko przed wybuchem II wojny światowej powrócili do Szwajcarii. Ojciec Litki w sierpniu i wrześniu 1939 roku przebywał służbowo we wschodnich województwach naszego kraju. W pierwszym tygodniu wojny, podczas bombardowania stolicy, umarła matka Litki. Nówczas 15-letnia dziewczyna samotnie pochowała ją na Powązkach. Ojciec wrócił do Warszawy już po pogrzebie żony. Tydzień później został przysypany pod gruzami swojego biura na placu Napoleona. Ciężko ranny zmarł po kilku dniach. W ciągu pierwszych trzech tygodni wojny Litka straciła najbliższych ludzi, po-

została wyłącznie z gospożą i dozorcą w warszawskiej willi. Jest harcerką. Nie brak jej silnej woli, odwagi, wiary w boską opatrzność. Szybko nawiązuje kontakt z przyjaciółmi rodziców, m.in. z dyrektorem Orłowskim z warszawskiego szpitala im. Dzieciątka Jezus. Ten włącza ją jako wolontariuszkę do szpitalnej służby. Litka przywozi rannych, pełni dyżury. W stolicy rozpoczęły się aresztowania. Podczas ulicznej łapanki Litka zostaje przewieziona na więzienia przy alei Szucha. Po 24 godzinach nieobecności dziewczyny gospodyni i dozorca domu powiadamiają o tym fakcie szwajcarską ambasadę. Litka wraca do domu pobita, ze złamaną szczęką. Nad warszawską willą Litki nadal powiewa szwajcarska flaga. Ona zaś przechowuje w niej troje żydowskich dzieci znajomego aptekarza i dodatkowo troje sierot. Pewnego dnia do Jej domu zgłosiła się nieznajoma kobieta, przedstawiła się jako „pani Felicja” i prosiła Litkę o przekazanie niewielkiej paczki panu Jerzemu, który zgłosił się za trzy dni. Ufna dziewczyna godzi się na tę przysługę nieznajomej. Od tego dnia przez długie miesiące okupacji w Jej domu zostawiane są i odbierane koperty, paczki, przesyłki, o których wartości, randze, ważności Litka dowie się dokładnie dopiero w 1946 roku, gdy po zakończeniu wojny w Londynie za zasługi dla wywiadu angielskiego wręczone Jej zostanie Honorowe Obywatelstwo Wielkiej Brytanii. Był rok 1942 i 1943, trwała niemiecka okupacja stolicy, warszawiacy ponosili setki, tysiące ofiar. Litka w obawie o los przechowywanych żydowskich dzieci przewiozła je do Świdra, do zaufanych gospodarzy, których wcześniej poznała, szukając żywności po wsiach. Nadal pracowała w szpitalu, a wieczorami, wzorem zmarłej matki, potajemnie, dla małego grona znajomych urządzała spotkania. A że wychowana została w środowisku muzycznym, więc gościła w swym domu młodych artystów, m.in. Lutosławskiego, Bacewiczównę, Panufnika i zaprzyjaźnionego Fogga. Pewnego dnia podczas łapanki została znówu zatrzymana przez gestapo. Gdy z grupą aresztowanych kobiet eskortowano ją samochodem, wyskoczyła z ciężarówki w pole burzane i tam ukryta z twarzą wtuloną w ziemię przeleżała całą noc. Rankiem następnego dnia doczłogała się do zabudowań. Trafila na życzliwych ludzi. Po kilku dniach nakarmiona i przebrana zdecydowała się na powrót do Warszawy. Jednak niedługo potem opuściła rodzinny dom pełen wspomnień i patriotycznych działań. Rozpoczęła pieszą wędrówkę do Krakowa. Tam odnalazła przyjaciół rodziców państwa Fidlekich. Przyjęto ją z otwartymi ramionami. Po kilku dniach zaopatrzona w zapas żywności i 10 dolarów pieszo wyruszyła w drogę do Wiednia. W Krakowie postanowiła przekupić maszynistę kolejowego i gdy się Jej to udało, ukryta w wagonie węglowym dotarła do celu podróży. W Wiedniu odnalazła przyjaciela ojca, dyrektora banku, z pochodzenia Czecha - pana Siodeczka. Życzliwie przyjęta postanowiła wespół z nim skontaktować się z ambasadą szwajcarską. Jednak uszkodzone linie telefoniczne, przerwane węzły komunikacyjne uniemożliwiły im ten zamiar. Tak więc Litka ufna w pomoc boską i ludzką solidarność po raz wtóry podjęła ryzykowny plan tym razem pieszej wędrówki do granicy szwajcarskiej. I to się jej udało! Wprawdzie w grudniu 1944 roku wycieńczona fizycznie, z opuchniętymi skrwawionymi nogami została w drodze zatrzymana w szpitalu, ale po sześciu tygodniach dotarła jednak do celu. W Bernie udało się Jej szybko odnaleźć babcie ze strony ojca. Powróciło zdrowie, zjawily się dalsze plany. Wkrótce Litka nawiązała kontakt z doktorem Balickim we Włoszech. Udała się do Rzymu, gdzie otoczona troskliwą opieką wspólnie z nim rozpoczęła poszukiwania braci. Jesienią 1946 roku otrzymała wiadomość, że obaj chłopcy są w Anglii. Rodzeństwo spotkało się w Londynie. Radość trojga młodych ludzi, którzy po trudnych latach wojny odnaleźli rodzinną więź, wzrosła jeszcze bardziej, gdy rząd brytyjski za zasługi dla wywiadu angielskiego przyznał Litce Honorowe Obywatelstwo Wielkiej Brytanii. Po wojnie można było rozpocząć nowe, normalne życie. W krótkim czasie Litka wyszła za mąż, została matką małej Basi, potem los rzucił ją do Trynidadu. Stamtąd w roku 1963 przeniosła się do Kalifornii, zamieszkała w Los Angeles, gdzie spontanicznie włączyła się do działalności najmniejszych kół polonijnych. Pracowała charytatywnie w kilku organizacjach, m.in. w Komitecie Pomocy Polakom na Wscho-

ZAKŁADY POGRZEBOWE

CHARON
BIURO USŁUG POGRZEBOWYCH
CZYNNIE CAŁĄ DOBĘ
633-65-62, bezpłatna infolinia 0800-184-500
Łódź, Kopernika 36
(wejście od Lipowej 91)

TELEFONY
CALODOBOWE
KLEPSYDRA
633 73 00
633 66 90
www.klepsydra-lob.pl

KONTERSEKST USŁUGI
POGRZEBOWE
KREMACJE
FORMALNOŚCI
W URZĘDACH
PRZEWOZY
MIĘDZYNARODOWE
WYPŁATA ZASIŁKU ZUS
BEZKONKURENCYJNY
PROFESJONALIZM

Oddziały:
ul. Sobót 12/5, ul. Świerkiewicza 23
ul. Pilsudskiego 129

NEKROLOG
Łódź, Ogrodowa 43
24 h - 632 02 71, 0 602 270 050
Kompleksowe usługi kredytowane

PRIMUS
- FIRMA POGRZEBOWA,
Łódź, ul. A. Struga 52, tel. 637 75 49 - 24h
www.primus-sc.com.pl
ZUS wypłacamy na miejscu.

**FIRMA
POGRZEBOWA
calodobowa
ZEUS**

ul. Próchnika 24 630 21 77
ul. Neonowa 1 674 45 61
przy USC Łódź - Widzew

24h ☎ 658 88 85

Przewóz do chłodziń
Formalności w USC, ZUS i KRUS
KREMACJE
wypłacamy zasiłek ZUS

HADES® r. zał. '91
648 32 01, 0-602 249 494
Łódź, ul. Odyńca 42
639 79 49
Łódź, ul. Legionów 57

H. Skrzydlewska
Certyfikat jakości ISO 9001
672 33 33, 672 30 27
infolinia 0 800 672 333

Formalności w USC i ZUS
Wypłacamy zasiłek ZUS
Kremacje, odzież żałobna

**FIRMA POGRZEBOWA
Maslakiewicz**
zał. w 1824 r.
ŁÓDŹ

PRIMUS

FIRMA POGRZEBOWA,
Łódź, ul. A. Struga 52, tel. 637 75 49 - 24h
www.primus-sc.com.pl
ZUS wypłacamy na miejscu.

HADES®

r. zał. '91

648 32 01, 0-602 249 494
Łódź, ul. Odyńca 42
639 79 49
Łódź, ul. Legionów 57

FIRMA POGRZEBOWA

Masłakiewicz

zał. w 1824 r.

ŁÓDŹ

PRZYBYSZEWSKIEGO 61
684 66 49
& SANOCKA 4
684 79 02

- PRZEWOZY DO CHŁODNI
- FORMALNOŚCI ZUS I USC
- KREMACJE
- MOŻLIWOŚĆ ROZLICZENIA W RATACH

www.maslakiewicz.pl

FIRMA POGRZEBOWA
całodobowa
ZEUS

ul. Próchnika 24 630 21 77
ul. Neonowa 1 674 45 61
przy USC Łódź - Widzew

24h ☎ 658 88 85

Przewóz do chłodni
Formalności w USC, ZUS i KRUS
KREMACJE
wypłacamy zasiłek ZUS

H. Skrzydlewska

Certyfikat jakości ISO 9001

672 33 33, 672 30 27
infolinia 0 800 672 333

Formalności w USC i ZUS
Wypłacamy zasiłek ZUS
Kremacje, odzież żałobna

Przewóz osób zmarłych do chłodni
Przewozy międzynarodowe

**Zanim podejmiesz
decyzję porównaj ceny**

www.h.skrzydlewska.pl

ten zamiar. Tak więc Litka ufała w pomoc boską i ludzką solidarność po raz wtóry podjęła ryzykowny plan tym razem pieszej wędrówki do granicy szwajcarskiej. I to się jej udało! Wprawdzie w grudniu 1944 roku wycieńczona fizycznie, z opuchniętymi skrwawionymi nogami została w drodze zatrzymana w szpitalu, ale po sześciu tygodniach dotarła jednak do celu. W Bernie udało się Jej szybko odnaleźć babcię ze strony ojca. Powróciło zdrowie, zjawily się dalsze plany. Wkrótce Litka nawiązała kontakt z doktorem Balickim we Włoszech. Udała się do Rzymu, gdzie otoczona troskliwą opieką wspólnie z nim rozpoczęła poszukiwania braci. Jesienią 1946 roku otrzymała wiadomość, że obaj chłopcy są w Anglii. Rodzeństwo spotkało się w Londynie. Radość trojga młodych ludzi, którzy po trudnych latach wojny odnaleźli rodzinną więź, wzrosła jeszcze bardziej, gdy rząd brytyjski za zasługi dla wywiadu angielskiego przyznał Litce Honorowe Obywatelstwo Wielkiej Brytanii. Po wojnie można było rozpocząć nowe, normalne życie. W krótkim czasie Litka wyszła za mąż, została matką małej Basi, potem los rzucił Ją do Trynidadu. Stamtąd w roku 1963 przeniosła się do Kalifornii, zamieszkała w Los Angeles, gdzie spontanicznie włączyła się do działalności filantropijnych kół polonijnych. Pracowała charytatywnie w kilku organizacjach, m.in. w Komitecie Pomocy Polakom na Wschodzie, Children's Medical Care Foundation, Fundacji Jana Pawła II. Ogólnie szanowana i bardzo lubiana w tym środowisku, w roku 1995 także przez rząd Polski odznaczona została Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP. Zmarła w 2006 roku. Dla rozsiaranych po świecie przyjaciół, przede wszystkim dla tych w Polsce, Litka Maxson, francusko-szwajcarsko-polskie bohaterskie dziewczę, pozostaje jakby ciągle, jeszcze obecna. Jej radość życia, pracowść, odwaga, liczne talenty stawiają Ją w rzędzie ludzi niepospolitych, godnych naszej serdecznej pamięci.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskiej
Armii Krajowej oraz "Młodej Szkoły Polskiej"
w Gdyni

Wpłynęło dnia: .....

L. dz. ....

Załączniki: .....

Referent: .....

ŁÓDŹ
1,50 zł cena gazety
4,99 zł cena gazety z płytą
(w tym 7% VAT)

PIĄTEK
16 marca 2007
NR 64. 5372.
NAKLAD 952 tys. 4
REDAKTOR PROWADZĄCY
PIOTR STASINSKI
WYDAJE AGORA SA
NUMER INDEKSU 348198 349348

NAM NIE JEST WSZYSTKO JEDNO

gazeta

W Y B O R C Z A

ŁÓDŹ *dodatek*
PONIEDZIAŁEK
12 marca 2007
NR 60. 5368
NAKLAD 701 tys. 3
1,50 zł
w tym 7% VAT

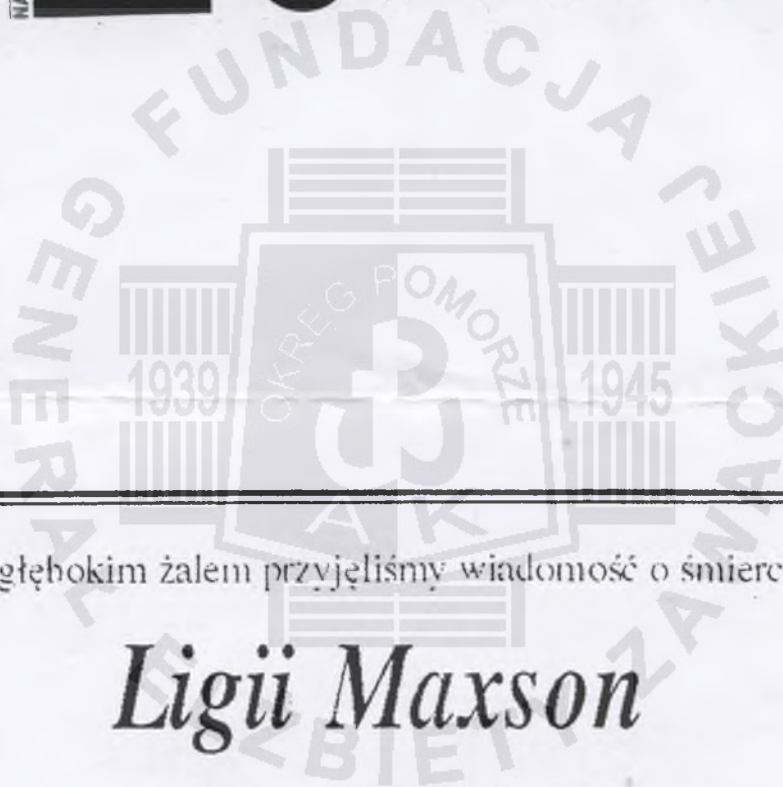
REDAKTOR PROWADZĄCY
SEWERYŃ BLUMSZTAJN
WYDAJE AGORA SA
NUMER INDEKSU 348198

gazetawyborcza.pl

NAM NIE JEST WSZYSTKO JEDNO

gazeta

W Y B O R C Z A

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Ligii Maxson

wielkiej patriotki polskiej

bohaterskiej dziewczyny czasu okupacji w Warszawie
wybitnej działaczki polonijnej w Kalifornii
odznaczonej przez Prezydenta Lecha Wałęsę
Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Cześć Jej pamięci!

Przyjaciele

Przyjaciółce M. Holcgreber 21 III 2007 r.

III | 1. Materiały dotyczące rodziny relatore:

- Dane córki siostry Maxson - Barbary Skubim, przekazane przez M. Holcgreber 22. I. 07. Rekojuś, oryg. k. 1, s. 1.

Przyjęte M. Holcgreber 22.1.22

III/a/a

CÓRKA LIGII MAXSON:
BARBARA SKUBIN

SEBASTOPOL CA 95472

TEL. (707)

E mail :

IV Korespondencja

- List M. Holcgreber do Fundacji, dn. 21.01.2007r., Ksero, k.1 s.1

Od M. Holcgreber

p. 61/07

ŁÓDŹ, 21.01.2007

225

3242

DROGA PANI PROFESOR,

BARDZO PROSZĘ O POTWIERDZENIE

ODBIORU PRZESYŁKI. ZAŁĄCZAM

DOKŁADNY ADRES CÓRKI PANI LIGII

MAXSON - JEŚLI MOŻNA TO Z PODZIĘKO-

WANIEM OD FUNDACJI I DCZYWIŚCIE

Z PANI PODPISEM.

ŚCISKAM I UGAŁOWANIA

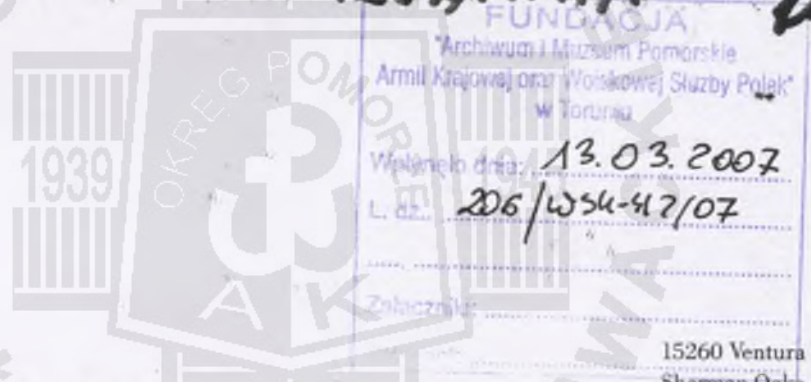
malayer

*Krew
dla
FAPAX*

aa&p

J.L. PUJDAK,

ASSOCIATED ARCHITECTS & PLANNERS

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wysłano dnia: 13.03.2007
L. 206/WSM-47/07

Załącznik:

15260 Ventura Boulevard
Sherman Oaks, California 91403
Telephone (818) 995-7484
Fax (818) 995-7487

Córka Ligii Maxson:-

Barbara Shubin

~~*7110*~~

Sebastopol CA. 95472

Tel. (707)

Email:

* MOJ BRAT!

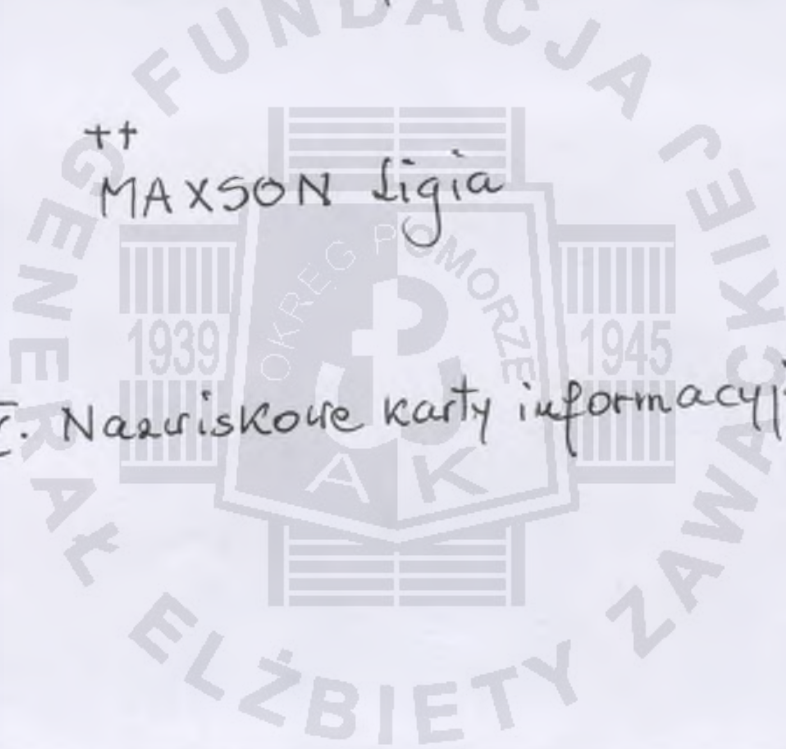
T. 3690/WSK

AK W-ura
PWSK

++

MAXSON Ligia

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

i.

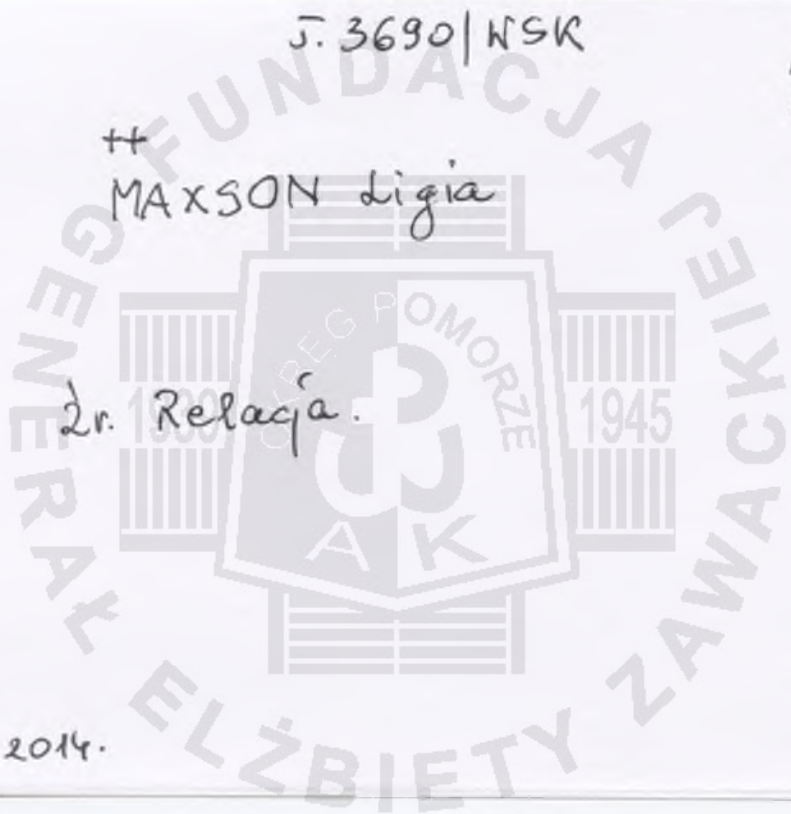
J. 3690 | NSK

AK
W-ka
PWSK

++
MAXSON Ligia

2r. Relacja.

Đ. Rojek 2014.

J. 3690/WSK

AK
Warszawa
PWSK

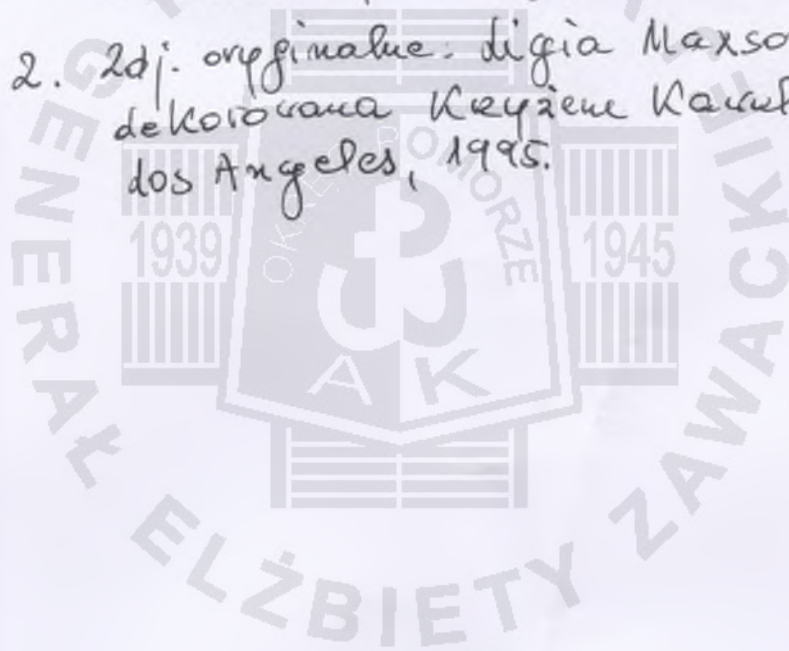
+

MAXSON digia

VI. Fotografie:

1. - Zdjęcie oryginalne - digia Delft
- Maxson, Los Angeles, 1995.

2. - Zdj. oryginalne: digia Maxson
dekorowana Krzyżem Kawalerskim,
Los Angeles, 1995.

VI/1

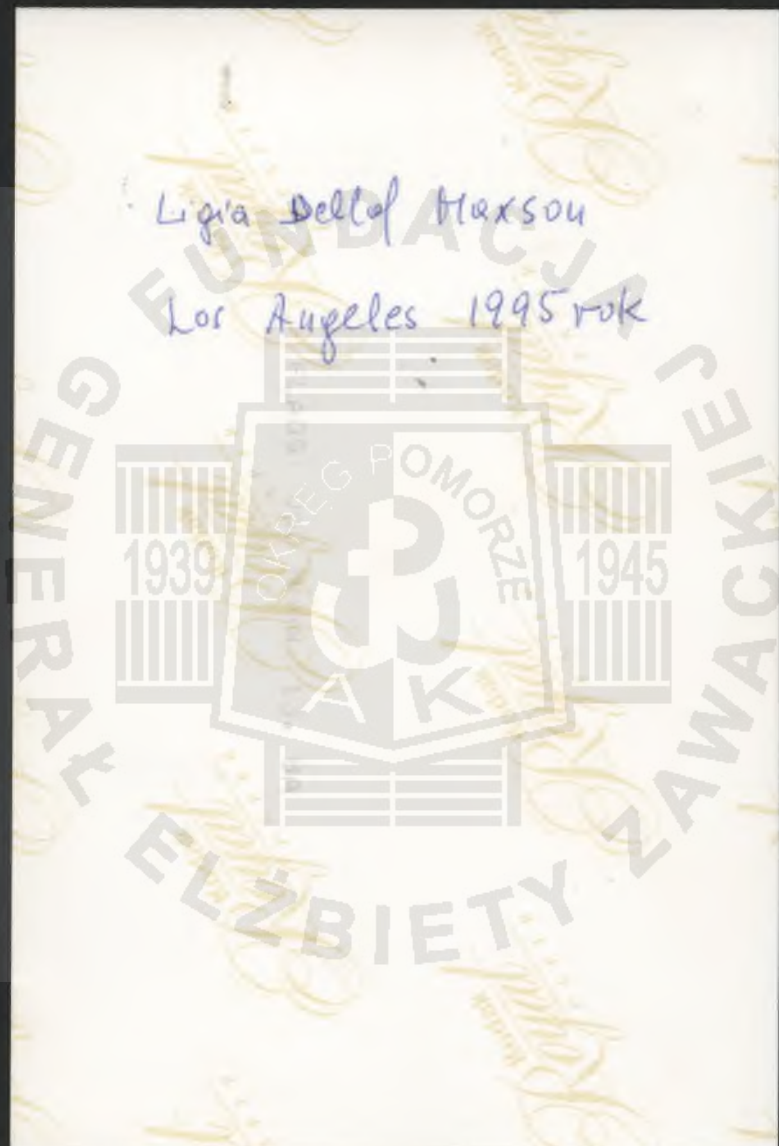

Ligia Del'off-Maxson
Los Angeles, 1995r.

Ligia Della Maxson
Los Angeles 1995 rok

v/2

Jan Szewc - Konsul Generalny Rzeczypospolitej
w Los Angeles wręcza pani digii Maxson Kay
Kawalerski, czerwiec 1995 rok. Los Angeles.

Jan Szewc Konsul Generalny
Rzeczypospolitej w Los Angeles wręcza
pani Kipii Maxson Kłazyi Kawalerski
czerwiec 1995 rok. Los Angeles

Przyjete N. Holgrenber 22/37

Ligia Deloff Maxson

HAXON Ligia

3690/WOK